

Давидов М. Кілька штрихів до VIII-го міжнародного конкурсу...

УДК 786.8(477.83)(049.32)

Микола ДАВИДОВ,

*академік, доктор мистецтвознавства, професор кафедри баяна та акордеона
Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, заслужений діяч
мистецтв України (Україна, Київ) madavydov@mail.ru*

**КІЛЬКА ШТРИХІВ ДО VIII-ГО МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ
БАЯНІСТІВ-АКОРДЕОНІСТІВ «PERPETUUM MOBILE»
У ДРОГОБИЧІ**

Mykola DAVYDOV,

*academician, Doctor of Arts, Professor of the bayan and accordion Department
Ukraine National Petro Tchaikovsky Music Academy, Honored Artist of Ukraine;
(Ukraine, Kyiv) madavydov@mail.ru*

**SEVERAL TOUCHES TO VIII-th INTERNATIONAL BAYANIST-
ACCORDIONISTS COMPETITION «PERPETUUM MOBILE»
IN DROHOBYCH**

Николай ДАВЫДОВ,

*академик, доктор искусствоведения, профессор кафедры баяна и аккордеона
Национальной музыкальной академии Украины им. П. Чайковского, заслуженный
деятель искусств Украины (Украина, Киев) madavydov@mail.ru*

**НЕСКОЛЬКО ШТРИХОВ К VIII-МУ МЕЖДУНАРОДНОМУ
КОНКУРСУ БАЯНИСТОВ-АКОРДЕОНИСТОВ «PERPETUUM
MOBILE» В ДРОГОБЫЧЕ**

Сучасне українське народно-інструментальне мистецтво функціонує у чотирьох основних вимірах: у навчальному процесі, що охоплює початкове навчання у ДМШ; у музичних училищах та спеціалізованих 10-річках (Київ, Львів, Одеса, Харків); в асистентурі-стажуванні при музичних ВНЗ України; у філармонійній діяльності. Відображаючи традиційне мистецтво, виконавство на народних інструментах існує у трьох різновидах – як сольне, ансамблеве та оркестрове (однорідне та мішане). Дані компоненти потребують багатопланового забезпечення інструментарієм високої якості та найсучаснішої конструкції, оригінальним репертуаром і музикою вітчизняної та зарубіжної класики, науково-методичною літературою, узагальненням виконавського та педагогічного досвіду.

Увесь комплекс заходів прямо або опосередковано вкотре традиційно вирішувався на VIII-у міжнародному конкурсі баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile», який відбувся у Дрогобичі 30 квітня – 3 травня 2015 р.

У рамках конкурсу відбулися VIII-а Всеукраїнська «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики» (30.04.2015) та V-а міжнародна «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя» (1.05.2015) науково-практичні конференції, що були проведені її організаторами доцентами кафедри народних музичних інструментів та вокалу Інституту музичного мистецтва Дрогобицького держав-

ного педагогічного університету ім. І. Франка – кандидатом педагогічних наук Андрієм Івановичем Душним та Богданом Романовичем Пицем.

Надзвичайним явищем з нагоди проведення конкурсу стали блискучі концерти лауреатів міжнародних конкурсів – Естрадного ансамблю «Сузір'я блюз» Житомирської обласної філармонії імені Святослава Ріхтера (художній керівник – народний артист України Віктор Губанов); Квартету баяністів імені Миколи Різоля Національної філармонії України у складі народного артиста України Сергія Грінченка та заслужених артистів України Олега Шияна, Ігора Саєнка, Романа Молоченка; народного артиста України, професора Сергія Грінченка. Це справді була демонстрація зразкової високої культури та майстерності сучасного виконавського мистецтва.

Окремо хочу відзначити майстер-класи, проведені на високому науково-методичному та професійному рівні провідними педагогами-практиками сучасності – заслуженим артистом України, професором Володимиром Мурзою (Одеса) та доктором гуманітарних наук Гінтарасом Бальчунасом (Каунас, Литва). Лекція доктора мистецтвознавства Андрія Шашевського (Старобільськ) «Панорама українського баянного авангарду» викликала вельми значну зацікавленість у слухачів і постала вербальною домінантою наукового осмислення сучасного академічного баянно-акордеонного виконавства України та зарубіжжя.

Вельми розмаїтий склад журі конкурсних прослуховувань включав представників *України* – Миколу Давидова, Сергій Грінченка (Київ), Володимира Мурзу (Одеса), Андрія Шашевського (Старобільськ), Віктора Губанова (Житомир), Ярослава Олексіва, Сергія Карася (Львів), Віктора Чумака, Юрія Чумака, Сергія Максимова (Дрогобич), Сергія Барвіка-Карпатського (Мукачеве), Михайла Дмитришина (Тернопіль); *Італії* – Володимира Зубицького (Ланчіано); *Білорусії* – Трофима Антіпова (Гомель); *Литви* – Едуардаса Габніса (Вільнюс), Гінтараса Бальчюнаса (Каунас); *Польщі* – Єжи Мондравські (Кельце).

Отже, хочеться зробити акцент на виконавцях ВНЗ (музично-педагогічного та музично-виконавського спрямування): у цьому році було тільки 6 виконавців, колективне виконавство було представлено 12 ансамблями баяністів-акордеоністів ДМШ та 2 музичного училища, 3 інструментальними (ДДПУ ім. І. Франка, Луцький ПК) та ансамблями народних інструментів (м. Харків), 3 оркестрами баяністів-акордеоністів (Дрогобицьке МУ ім. В. Барвінського, Чернівецьке УКіМ ім. С. Воробкевича, Луцький педколедж) та 1 – народних інструментів (Теребовлянське ВУК). Усі виконавці (солісти та колективи) у своїх виступах продемонстрували високий рівень культури інтерпретаторського мислення, неперевершену технічну майстерність і артистизм. Цим засвідчується високий фаховий професіоналізм викладацького складу, покликано виховувати талановиту молодь.

Скрупульозний аналіз виконання програм конкурсантів спонукає висловити такі побажання:

- Детально редагувати штрихові лінії в голосах. Це сприяє виразності відтворення кожного голосу, а також втілює поліфонізацію фактури у її звучанні.
- Більше використовувати прийоми портативності у виконанні дрібномасштабних тривалостей (рівних восьмих, шістнадцятих або четвертих). Це дає ефект педальності, як результат – ривки міху при натиснутих або щільно витриманих клавішах. Цей прийом часто необхідний особливо на метричних перших долях. Тут важливо уникати зв'язувального баса з готовим акордом, адже їхні лінійні функції паралельні і не завжди лише гармонічно-вертикальні.

Давидов М. Кілька штрихів до VIII-го міжнародного конкурсу...

- Виразність вимовлення мелодичної лінії, у логічно-поліфонічному розвитку – від найкоротших інтонаційних мотивів до їх поступового укрупнення у фразах, реченнях, періодах.
- Потребує уваги правильність виконання ямбічних та хорейних мелодичних структур.
- Процесуальність динаміки як фактор одухотворювання звучності, впливовості на слухача.
- Обов'язковість включення до програми творів мелодійного характеру.
- Опанування віртуозністю в артикуляційній чіткості, чистоті та ритмізації пасажної техніки, тобто контроль за ритмічною дисципліною в її мікро-масштабі.

Висловлюю щире вдячність за запрошення очолити журі конкурсу «Perpetuum mobile – 2015». Хочу відзначити, що в Україні систематично проводяться два заходи – «Провесінь» у Кіровограді та «Perpetuum mobile» у Дрогобичі. Обидва ці потужні конкурси дають багато приємних відчуттів і ствержень – академічне народно-інструментальне мистецтво розвивається у всіх його складових. Бажаю подальших звершень і віри у них.

Статтю подано до редакції 02.05.2015 р.